

gelijk meer in de Schrift, wijst er op, hoe olie ook in de geneeskunde werd gebruikt, zoals trouwen nog.

Ook het zalven van haar en baard met olie, soms welriekende, was in het Oosten gebruikelijk. Hierop, gelijk op meer, hopen we later terug te komen. Genoeg is het, dat nu wel duidelijk zal zijn waarom veel olie hetzelfde kan betekenen als groote rijkdom.

Denken we aan de woorden uit Ps. 133:

»Ai zie, hoe goed, hoe lieflijk is 't, dat zonen Van 't zelfde huis, als broeders, samenwonen,  
Daar 't leidevuur niet wordt verdoofd;  
't Is als de zalf op 's Hoogepriesters hoofd,  
De zalf, waarmee hij is aan God gewijd,  
Die door haar reuk het hart verblijdt.

Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen,  
Als d'olie, die, van Aarons hoofd gedropt,  
Zijn baard en kleedroom doortrekt;  
't Is als de dauw, die Hermans kruin bedekt,  
Die Sions top met vruchtbare vocht besproeit,  
En op zijn bergen nedervloekt.

Maar niet alleen de vrucht, ook het hout van den olijfbom was zeer bruikbaar. Het is een mooie, edele houtsoort, die fraai gepolijst kan worden. De beelden der Cherubs boven de Ark des Verbonds waren van olijfhout vervaardigd.

Het is dus te begrijpen, dat de olijfbom hoogacht en zeer veel geteeld werd. Tal van Israëlieten hadden hun olijftuin of olijfhof, die met een muur was omgeven. In zulk een hof trof men gemeenlijk een pers aan, die echter anders werd gebruikt dan de wijpers. De olijven, veel harder dan de druiven, werden niet met de voeten getreden, maar met zware stenen geplet, naar het schijnt ook in molens. Begrijpelijk is dan ook de hof, waarheen de Heere Jezus zich begaf, kort vóór Hij werd gevangen genomen, Gethsemane heette d. i. olijfsper. Want het was een olijftuin.

Nog tegenwoordig wordt den bezoekers van Jerusalem een stuk grond getoond, die het oude Gethsemane moet zijn, en door een muur is omgeven. Of het echter het Gethsemane is, waar de Evangelisten van spreken is niet zeker. Hoe 't zij, er staan nog drie overoude olijfbomen, die uit den tijd van Christus heeten afkomstig te wezen. Dit nu kan waar zijn, daar de olijven zeer oud kunnen worden, naar 't schijnt zelfs een paar duizend jaren.

Gelijk de vijgeboom zoo wordt ook de olijf reeds op de eerste bladzijde van onze Bijbel vermeld. Noach liet, toen de aarde weder droog werd, een duif uit, om daardoor te weten te komen of de wateren reeds gezakt waren. Tegen den avond kwam de vogel terug met een afgebroken olijftak in den bek.

Daar was als een welkome tijding van vrede en verlossing. Bij vele volken was dan ook en is nog de olijf een symbool van vrede en rust.

Een jongeling Mirza geheten kwam, zoo zegt

een label uit het Oosten, voorbij een olijfsper, toen men bezig was de rijpe, zwarte vruchten tusschen stenen te pletten, dat er de olie uitliep.

»Welk een dwaasheid, riep de jongeling, die kostelijke vruchten zoo noodeloos te vernielen.«  
Maar de landman die er bij stond, sprak: »Veeleer is uw zeggen dwaas en dom. Ziet ge niet, hoeveel kostelijke olie wij winnen door dat pletten? Menigeen, ook gij misschien, kan er iets uit leeren.«

De jongeling, die duaver meer gespeeld dan gewerkt, meer vertoed dan verdiend had, droop beschaamd af. Hij gevoelde waar de landman op zinspeelde.

Gij ook?

HOOGENBIJK.

## Buitenland.

N.-Amerika. De »Interchurch World Movement«.

Bovenvermelde beweging is ontstaan na den oorlog. Er wordt aldus geredeneerd: Zoolang de legers der verbonden mogendheden afzonderlijk streken, verloren ze; er was geen genoegname samenwerking en daarom moest men nuigmaal de nederlaag lijden. Maar sedert die legers onder een hoofdaanvoerder stonden, was er een front als een steen muur, dat voortdurend onoverstaanbaar vooruitvocht, en zoo werd de oorlog gewonnen.

Voorts overweegt men, dat de soldaten in de kampen geleerd hebben saam godsdiensttoefeningen te houden, saam te bidden en te strijden. De verschillen vielen daarbij weg. Hierdoor was iets geleerd, waarmee men verder winst kon doen.

Ook zijn er reeds vele »voorlopers« van deze beweging geweest. De »Student Volunteer Movement«, »Missionary Education Movement«, »Laymen's Missionary Movement«, »Men and Religious Forward Movement«, »World's Evangelical Alliance«, »Federal Council of Churches of Christ in America«, »American and Foreign Bible Societies«, »Christian Endeavor Societies«, »Y.M.C.A.« en »Y.W.C.A.«, »Red Cross«, enz.

Het doel der beweging wordt opgegeven als samenwerking van de verschillende Evangelische Kerkengroepen.

Men wil eerst een overzicht geven van Godsdienstige toestanden in de nieuwe en in de oude wereld; allereerst voor Uitwendige en Inwendige Zending, daarna wil men ook het terrein van onderwijs en philanthropie overzien. Vervolgens gaat men pogen in de noden der wereld te voorzien. Waaraan men behoefte heeft? De leiders der beweging omschrijven dit: »Het Evangelie van Christus, het gebod, de toepassing der Chr. beginselen op individueel, gemeenschappelijk, nationaal en internationaal terrein, samenwerking op het gebied van in- en uitwendige

zending, toepassing der Chr. beginselen in de industriële verhoudingen, het Christianiseren van het onderwijs, het propagereen van de gedachte dat wij Christelijke rentmeesters moeten zijn van ons geld. Altemaal kostelijke dingen.

Nu kunnen de kerken, om deze doeleinden te bereiken, veel gemeenschappelijk doen. Daardoor wordt verhindert dat er verspilling van kracht en geld plaats heeft. Als men tot een gemeenschappelijk wereld-program komt, kan men gemeenschappelijk aan het werk tigen. Het is alleen samenwerking. Niets wordt aan een kerkengroep opgelegd of voorgeschreven. Men helpt allen elkander.

Maar een gemeenschappelijke grondslag voor die samenwerking wordt niet aangegeven. Alleen wil men »Evangelical Churches« tot samenwerking brengen. De Roomsche en Griekse kerken worden hierdoor uitgesloten evenals de Unitariërs (wij zouden zeggen: de Modernen) en de Christian Scientists. Toch, al ontbreekt het aangeven van een gemeenschappelijke grondslag, is het een goed werk dat hetgeen op Chr. terrein geschiedt, als het ware in kaart gebracht worden zal. Daardoor kan men zien waar gearbeid wordt en waar niet. Van dien reusarbeid kunnen de kerken gebruik maken. En men kan er van verzekerd zijn, dat het stelsmatig zal geschieden en dat daarvoor geen geld zal ontzien worden. De petroleum-koning Rockefeller steunt deze beweging met zijn invloed en fabelachtig vermogen.

Maar dit overzicht is slechts middel om tot het doel te geraken. Het doel dat nagestreefd wordt is: gemeenschappelijk te arbeiden, waar de nood dit vordert.

WINCKEL.

## Officiële Berichten.

Vrije Universiteit.

Men schrijft ons: Dr. J. R. Callenbach te Rotterdam kan zich als voorstander van de vrijheid niet vereenigen met het besluit, door de »Hoogerwaardens Javastraat no. 100« genomen en ook de redactie van de »Niederlander« heeft bezwaren tegen dit besluit.

Daar is een breede groep in de Herv. Kerk, die haar zonen juist gaarne naar de Vrije Universiteit zou zenden, althans dit zou het ideaal wel zijn van de meeste confessionele en Bondsmannen.

De »Niederlander« kan het weten.

Daarom geeft zulk een bericht stof tot blijdschap. Het ideaal, door wijlen Mr. Elout van Soeterwoude bij de opening der Vrije Universiteit uitgesproken, was, dat deze stichting ook mocht dienen om alle Gereformeerden in den lande te vereenigen.

Maar om aan een Vrije Universiteit te studeeren, moet er zulk een stichting zijn. Het wordt niet vergeten, maar dankbaar herinnerd, vóór 40 jaren waren het de Gerefor-

meerden in de Hervormde Kerk die zich door den Heere geroepen achten de handen aan den ploeg te slaan.

In »Heeren kracht hebben ze volgehouden, tot 1886.

Langzamerhand vielen ze bijna allen weg. Maar dat zal beter worden. Ja meer, het wordt beter. Reeds zijn er broeders die met de daad bewijzen, dat een vrije school, ook een Hooge school met den Bijbel hun ideaal is.

Daar is, dat blijft noodig.

Allen die den Naam des Heeren belijden, zijn geroepen om mede te werken aan de Vrije school. Het wordt beter, maar nog vele broeders blijven achterwege.

Voor de Literarische en Juridische faculteit is geen toestemming van de Synode der Hervormde Kerk noodig. De Gereformeerden die, zoals de »Niederlander« schrijft »hunne zonen gaarne naar de Vrije Universiteit zouden zenden«, zullen dit toch ook wel wenschen wanneer die zonen letteren of rechten willen studeeren.

Straks zal de Medische faculteit moeten uitgebreid. Zoo de Heere wil, wordt op 20 October a. s. het veertigjarig bestaan der Vrije Universiteit herdacht.

Zullen de Gereformeerden in de Hervormde Kerk hierover juichen, hiervoor hun dankbaarheid betoonen?

Wie begint met een oproep aan de Gereformeerden in de Hervormde Kerk?

Gelukkig, de Gereformeerden in de Gereformeerde Kerken houden zich niet terug. Dezer dagen werd van een broeder f 2000 ontvangen voor een bepaalden tijd met vruchtgebruik bezwaard.

Een andere broeder gaf een som van f 2100, de rente daarvan moet dienen om zijne contributie te verhoogen.

Een derde verhoogde zijne contributie tot f 100. Zal het goed zijn, dat moet de contributie dit jaar tot f 60.000 stijgen.

Dat kan, dat kan gemakkelijk.

Vooral wanneer »de breede groep in de Herv. Kerk, die haar zonen juist gaarne naar de Vrije Universiteit zou zenden«, maar vast begint hare contributie te zenden. Dat kan niemand beletten.

De administratie der Vereniging is er op ingericht om alle gaven met bestemming afzonderlijk te beheeren. Het giro-nummer der Vereniging is 6327, bij remissie schrijven men op de plaats voor »mededeelingen betreffende de betaling«:

Voor de Vereniging.

Voor het Studiefonds.

Voor het fonds 1920.

Voor de Medische faculteit.

Voor het fonds 1920 wordt harder gewerkt. Een broeder, geen oud-student, zal den »achterhoek« voor zijn rekening nemen. Dat kan wel opleveren! De f 50.000 moet er komen. Wie wil medewerken? f 100.000 voor het stichtingskapitaal werden bijeengebracht door de Gereformeerden in de Hervormde Kerk.

Deputaten voor de Zending onder de Joden werden aangenaam verrast, waar Ds. J. van der Linden van Den Haag hun overhandigde een legaat van wijlen Mevr. de wed. G. A. Gezelle Meerburg; groot 5011,44. Voor zijn bemiddeling in dezen zeggen Deputaten openlijk dank aan bovengenoemde Dienaar des Woords.

Namens Deputaten voornemens:

J. D. v. D. Veldin, Secretaris.

Rotterdam, 14 Juli 1920.

Wegens ernstige oogandoening is Ds. G. J. D. Aalders volkomen rust voorgeschreven. Gelieve daarom alle stukken voor kerkelijke zaken te adresseeren aan K. Kooistra. De stukken voor de diaconie bestemd aan C. Bos.

Namens den kerkeraad der Geref.

Kerk te Achlum.

J. van Sluis, Scriba.

## Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

BEROEKEN: Oosterend en Hijaard, Baambrugge en Leidschendam, J. G. Fernhout, prop. te Amsterdam. — Delft, Dr. K. Dijk, te Den Haag. — Breukelen, D. Hogenboud, Jan, te Charlois. — Pernis, B. A. Knoppers, te Almelo. — Andel, D. de Wit, prop. te Leidschendam. — Pieterburen, M. A. van Pernis, te Schoonewoud.

BEDANKT: Pernis, J. F. van Hulstijn Jr, te Middelstum. — Zuidlaren, D. Steenhuis, te Loppersum. — Leksmond, F. Drost, te Moordrecht. — Berkel en Rodenrijs, A. Hoeneveld, te Nijkerk. — Wapenveld, P. E. van Schaik, te Strijen.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEKEN: Balk, J. Vermeulen, te Mijnsheerenland. — Vlaardingen, P. de Looze, te Renkum. — Zwartewaal, A. Priester, te Nieuw-Helvoet. — Groede, W. A. van Griethuysen, te Baarn. — O. en N. Gastel, J. W. Roobol, cand. te Dordrecht. — Zutphen (toez.), P. M. de Jong, pred. bij de Evang. Ver. te Zutphen. — Amsterdam (vac.-Lutg.) en Dordrecht (vac.-Keller), J. H. F. Remme, te Huizen. — Eemnes-Buiten, Y. Doornveld, te IJsselstein. — Dordrecht (vac.-Feyjes), G. Verdoes Kleyn, te Wageningen. — Zwaag, J. D. v. d. Veen, te Jisp. — Mastenbroek, S. C. van Wijngaarden, te Den Ham (Ov.). — Oude en Nieuwe-Wetering, J. Booy, te Leimuiden. — Kedichem (toez.), J. Homan, cand. te Noordhorn (Gr.). — Zunderdorp (toez.), M. G. Gerritsen, te Fumelerland.

AANGENOMEN: Kamperven, J. C. Wolthers, cand. te Utrecht. — Brielsch-Nieuwland, N. Zwiap, cand. te Stompeteren (N.-H.). — Bloemendaal, Dr. M. J. A. de Vrijer, te Odijk. — Groothuizen c.m., K. A. Bevelaars, te Sybekarspel. — Zutphen (toez.), P. M. de Jong, pred. b. d. Evang. Ver. te Zutphen. — Oldebroek (vac.-Volk), J. E. Klomp, te Kesteren. — Egmond aan Zee, J. W. Roobol, cand. te Dordrecht.

BEDANKT: Ursem, N. Zwiap, cand. te Stompeteren (N.-H.). — Charlois, B. J. C. Rijnders, te Rotterdam. — Nes en Wierum c.m., W. de Vries, te Stompeteren. — Uik en O. en N. Gastel, J. W. Roobol, cand. te Dordrecht. — »Gravemoer, L. Nagten, te Heilwijk. — »Monster (toez.), N. van der Snoek, te Zetten.

## Advertentiën

De Gee & Grosheide Accountants  
(Instituutsliden)  
Singel 303 Keizersgracht 263  
Tel. Noord 1233 Tel. Centrum 2615  
Centrum 2881

Te koop aangeboden  
wiegens verbouwing een  
PIJPORGEL.

Inlichtingen te bevragen bij  
MAARSCHALKERWEERD & ZOON,  
Zuilenstraat 14, Utrecht.

TE KOOP AANGEBODEN  
door den Raad der Geref. Kerk  
te Franeker:

6 Avondmaalsbokers zwaar  
vernikkeld hoogte 15 c.M.  
1 Tinnon Schotel 38  
1 Nikkelen 30  
2 » Schalen 27  
2 Tinnon 27  
2 Nikkelen 22

— alles in uitstekenden staat. —  
Inlichtingen en bezichtiging bij:  
J. WIELENGA, Eise Eisingastraat.

Bij J. H. KOK te Kampen  
verschillen kolen:

DE HEIDELBERGSCHE  
CATECHISMUS  
VEREENVOUDIGD  
en AANGEVULD  
MET HET OOG OP ONZEN TIJD  
DOOR

Ds J. H. LANDWEHR  
Prijs f 0.40.

Aan Kerkeraaden, Predikanten en Hoofden van Scholen, wordt op aanvraag (zonder naam) een gratis exemplaar van de katechismus toegezonden.

Kent u het Tijdschrift?  
MEISJESLEVEN?

Vraagt Prosp. en Proefnr.  
Uitg. Mij. Bosch, Baarn.

In het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen »Het Apeldoornsche Bosch« te Apeldoorn, kunnen geplaatst worden

Adspirant-Verpleegsters  
op een aanvangssalaris van f 300.— per jaar (na 1ste examen f 324.— na 2de examen f 360.—, gediplomeerden f 450.— tot f 700.—), vacantietermijn na halfjarigen dienst vrije dienstkleeding. Brieven aan den Generaal-Directeur.

Post Cheque en Girodienst.  
Voor het saldo, dat een rekeninghouder op zijne postrekening heeft, is het Rijk aansprakelijk. Neemt dus gerust een postrekening.

Solied adres in  
Witte Goederen  
Aanbevelend,  
A. ZOMER,  
- KAMPEN.

AVONDMAALSTELLEN IN ZILVER, VERZILVERD EN NIKKEL.

T. FABERY DE JONGE.  
FABRIEK VAN GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN, GOES.

Vrije Universiteit.  
Ingevolge art. 36 van het regl. maakt de Rector Magnificus der Vrije Universiteit bij dezen bekend, dat de Series Lectionum voor het Academischjaar 1920/1921 door aanplakking af valvas Academicas is gepubliceerd, en voorts voor belanghebbenden tegen betaling van f 0.25 verkrijgbaar is bij den pedel der Universiteit, Keizersgracht 162.

De Rector Magnificus voornemens, Prof. Dr. H. H. KUYPER.  
Amsterdam, 12 Juli 1920.

Kerk- en Schoolbesturen!!  
Brandstof!

le soort bagger en korte turf.  
Voor ge Uw winteropslag doet, vraagt condities bij de

Fa. JAGER HOVING en DE GROOT  
VEENDAM. - - - TELEF. 181.  
Speciale tarieven voor Kerken en Scholen.

JAGERTJE'S UTRECHT  
MOSTERD  
Bestelt de beste

BOUWKUNDIG BUREAU  
H. ONVLEE  
ARCHITECT  
EEMNESSEWEG 51  
TEL: 241  
BAARN

KERK EN  
SCHOOLBOUW

BOUWKUNDIG BUREAU  
H. ONVLEE  
ARCHITECT  
EEMNESSEWEG 51  
TEL: 241  
BAARN

Kent u het Tijdschrift?  
MEISJESLEVEN?

Vraagt Prosp. en Proefnr.  
Uitg. Mij. Bosch, Baarn.

BOUWKUNDIG BUREAU  
H. ONVLEE  
ARCHITECT  
EEMNESSEWEG 51  
TEL: 241  
BAARN

Kent u het Tijdschrift?  
MEISJESLEVEN?

Vraagt Prosp. en Proefnr.  
Uitg. Mij. Bosch, Baarn.

BOUWKUNDIG BUREAU  
H. ONVLEE  
ARCHITECT  
EEMNESSEWEG 51  
TEL: 241  
BAARN

Kent u het Tijdschrift?  
MEISJESLEVEN?

Vraagt Prosp. en Proefnr.  
Uitg. Mij. Bosch, Baarn.

BOUWKUNDIG BUREAU  
H. ONVLEE  
ARCHITECT  
EEMNESSEWEG 51  
TEL: 241  
BAARN

### Electrische Kerkorgelfabriek A. Standaard

TELEFOON INTERC. 9667. - Gerrit v. d. Lindestraat 30-35-37 - ROTTERDAM

Vervanging van uitsluitend eerste klasse KERKORGELS van zuiver Hollandsche gedachte en uitvoering  
Langdurige garantie volgens de bepalingen van den Bond van Kerkorgelbouwers in Nederland  
Men vrage ons zoo juist verschenen geïllustreerde Boekwerkje met beoordelingen over ons werk door Toonkunstenaars en Pers  
Vertegenwoordiger voor Zuid-Afrika: C. ANDERSON, Bloemfontein.

### WOON N.V. „PHARUS“

Commissarissen: Mr. J. A. DE WILDE, 's Gravenhage; W. DE VLEGT, Amsterdam; WILH. RICHTERS, 's Gravenhage; S. BAKKER, Bussum.  
Raad van Toezicht: Mr. J. A. DE WILDE, WILH. RICHTERS.  
Directie: J. P. MEYER.  
Accountant: B. RICHTERS Bz., Rotterdam.  
Wiskundig Adviseur: J. L. KOK, Rotterdam.  
Bankinstellingen: ROTTERDAMSCH BANKVEREENIGING, HANDELS- EN LANDBOUWBANK.

Een eigenhuizeverzekering bij de N.V. „PHARUS“ is een besparing van Uw huurpenningen ten voordeele van Uzelf of van Uw kinderen.  
Waarom blijft ge nog steeds huurder van Uw huis, terwijl „PHARUS“ U in staat stelt eigenaar te worden?

Een eigenhuizeverzekering bij de N.V. „PHARUS“ is een besparing van Uw huurpenningen ten voordeele van Uzelf of van Uw kinderen.  
Waarom blijft ge nog steeds huurder van Uw huis, terwijl „PHARUS“ U in staat stelt eigenaar te worden?

Actieve vertegenwoordigers genieten hooge provisie  
Vraagt inlichtingen bij de Directie.

### Groningsche Hypotheekbank voor Nederland

gevestigd te GRONINGEN.  
Bijkantoor te ZWOLLE.

DE BANK STELT VERKRIJGBAAR:  
5% PANDBRIEVEN TEGEN 97%  
in stukken van f 1000.- en f 500.-.

De Directie:  
M. Brouwer. Mr. H. van der Vegte. F. J. Bolt.

### KARAKTERKUNDE.

Een belangwekkend boek is »KARAKTERKUNDE EN OPVOEDING« door C. SATSANO. Uitstekend beoordeeld. Prijs f 2.25.  
Uitg.-Mij. BOSCH - BAARN.

### De proefschilden van den Maranatha Kalender

voor 1921 zijn weder verzonden.  
Het Schild is buitengewoon mooi. Een PRACHTSTUK!  
Wie met dezen Kalender in eigen kring werken wil, en daarmede een flinke Bijverdianst

### G. A. GOLDSCHMEDING

KEIZERSGR. 299-303, WARMOESSTR. 141  
UTRECHTSCHSTR. 119, KALVERSTR. 56  
AMSTERDAM

### ZIGTERMAN'S

Goedkope Meubelwinkels  
GRONINGEN, Oude Ebbingestr. 33  
TELEFOON 1177.  
ASSEN, Markt 14. Telefoon 269.

### Gereformeerde Prediking.

Het vraagstuk dat in onze dagen zooveel beooging brengt in Gereformeerde kringen wordt in dit zoo pas verschenen boek van Prof. Dr. T. HOEKSTRA uitvoerig behandeld. Prijs f 2.25.  
Uitg. Mij. BOSCH - BAARN.

### ZACHT en GEURIG

zijn die eigenschappen van onze tabak, die door al onze clientèle op hoogen prijs worden gesteld. Onze prijzen zijn echter in verhouding tot de uitnemende kwaliteit onzer tabakken, uiterst laag. H.H. Winkeliers die hun debiet in tabak willen vergrooten vragen nog heden prijsopgaaf bij de firma

### TH. GROENEVELD, STOOMTABAKSFABRIEK, SNEEK.

### GRONINGER GOEDERENVERVOER

MEUBELTRANSPORT  
GARDE MEUBLE  
GRONINGEN, Korreweg 28  
LEEWARDEN, Spoorstraat 16  
Tel. 1307

### GRONINGER GOEDERENVERVOER

MEUBELTRANSPORT  
GARDE MEUBLE  
GRONINGEN, Korreweg 28  
LEEWARDEN, Spoorstraat 16  
Tel. 1307

### GRONINGER GOEDERENVERVOER

MEUBELTRANSPORT  
GARDE MEUBLE  
GRONINGEN, Korreweg 28  
LEEWARDEN, Spoorstraat 16  
Tel. 1307

### GRONINGER GOEDERENVERVOER

MEUBELTRANSPORT  
GARDE MEUBLE  
GRONINGEN, Korreweg 28  
LEEWARDEN, Spoorstraat 16  
Tel. 1307